

Kirjankustantaja Erkki Reenpää (1925–2004) työskenteli Otavassa vuodesta 1951 alkaen lähes neljäkymmentä vuotta. Hän vastasi suomennetun kaunokirjallisuuden kustannusohjelmasta, ja hän oli myös monien kotimaisten kirjailijoiden yhteistyökumppani. Erkki Reenpään kirjallinen sivistys, monipuolinen kielitaito ja suhteet kansainväliseen kirjallisuus- ja kustannusmaailmaan edesauttoivat monen merkittävän kirjailijan pääsyä suomenkielisten lukijoiden ulottuville.

Erkki Reenpää -suomentajapalkinnolla Otavan Kirjasäätiö haluaa tukea ja edistää laadukkaan käänöskirjallisuuden asemaa Suomessa ja korostaa korkeatasoisen suomennoksen merkitystä lukijalle. Palkinto myönnetään tunnustuksena ansioituneesta työstä kirjallisuuden suomentajana. Palkinto on perustettu vuonna 2004, ja se jaetaan joka toinen vuosi. Palkinnon arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2021 Erkki Reenpää –suomentajapalkinto on myönnetty Jaakko Kankaanpäälle

Jaakko Kankaanpää (s. 1962) on maamme kokeneimpia ja arvostetuimpia suomentajia. Liki 30-vuotisen suomentajanuransa aikana hän on kääntänyt englannista suomen kielelle toistasataa teosta, pääasiassa kaunokirjallisuutta.

Kankaanpää on laaja-alainen ja tarkka suomentaja, jonka skaala ulottuu perinteisistä dekkareista historiaan, tieteiskirjallisuudesta fantasiaan, ja hyvänmielenkirjallisuudesta laatutietoteoksiin. Herkkävaistoisena kääntäjänä ja suvereenina suomen kielen taiturina hän tavoittaa juuri oikeat kielimme ilmaisut ja sävyt niin nostalgian kultaamien Agatha Christie -klassikoiden seesteiseen brittitunnelmaan kuin toisaalta vaikkapa Alexander McCall Smithin Naisten etsivätoimisto -kirjojen letkeän värikkääseen botswanalaiselämään.

Kankaanpään vakikirjailijoita ovat olleet mm. henkevästä komisario Adam Dalgliesh -romaaneistaan tunnettu brittidekkarin *grand old lady* P. D. James ja maailman suosituimpiin nuortenkirjailijoihin lukeutuva, Artemis Fowl -sarjastaan tunnettu Eoin Colfer.

Jaakko Kankaanpään monialaisuutta kuvastaa sekin, että hänen viimeisimpiin suomennoksiinsa lukeutuvat niinkin täysin toisistaan poikkeavat teokset kuin Stuart Turtonin historiallinen merimysteeri *Pimeitten vetten pahalainen* ja Rebecca Serlen romanttinen laatuviihderomaani *Viisi vuotta myöhemmin*.

Kankaanpää on laajasti sivistynyt ja taustatyönsä tinkimättä tekevä huippuammattilainen, joka ottaa selvää kirjan maailmasta ja tekee väsymättä töitä tavoittaakseen juuri kyseiselle kirjalle ja kirjailijalle parhaiten soivan suomenkielisen ilmaisun.

Kankaanpää on itse verrannut kirjallisuuden kääntämistä musiikin sovittamiseen instrumentilta toiselle: ”esitys on tällöin tehtävä käytössä olevan soittimen omiin vahvuuksiin turvaten ja sen heikkouksia häivyttäen – samalla kuitenkin kadottamatta sitä, mikä alkuperäisissä ja aivan toisenlaiselle kokoonpanolle kirjoitetuissa nuoteissa on olennaista, luonteenomaista ja ainutlaatuista”. Tässä sovitustyössä Jaakko Kankaanpää on mestarillisimpia Suomessa.

Kustantajille Kankaanpää on vankkumattoman luotettava yhteistyökumppani, joka aina pitää kiinni korkeasta laadusta tiukimmillakin aikatauluilla.

Teokset

Kertomakirjallisuus (97)

- Michael Moorcock: *Elric Melnibonélainen*. 168 s. Finnish Book House 1992
Frederick Forsyth: *Jumalan nyrkki*. 624 s. Otava 1994
P.D. James: *Pahuuden palkka*. 448 s. Otava 1995
Nelson DeMille: *Kovan miehen paluu*. 544 s. Otava 1996
Michael Crichton: *Kadonnut maailma*. 443 s. Otava 1996
Robert Harris: *Enigma*. 398 s. Otava 1996
Orson Scott Card: *Seitsemännen pojan seitsemäs poika*. 284 s. Otava 1997
Michael Crichton: *Suora lento*. 448 s. Otava 1997
Orson Scott Card: *Punainen profeetta*. 364 s. Otava 1998
P.D. James: *Oikeus on sokea*. 503 s. Otava 1998
Robert Mawson: *Lasaruslapsi*. 367 s. Otava 1998
Orson Scott Card: *Oppipoika Alvin*. 382 s. Otava 1999
Orson Scott Card: *Kisälli Alvin*. 432 s. Otava 2000
Robert Harris: *Arkkienkeli*. 383 s. Otava 2000
Kim Stanley Robinson: *Antarktika*. 620 s. Otava 2000
Orson Scott Card: *Sydäntuli*. 383 s. Otava 2001
Eoin Colfer: *Artemis Fowl*. 292 s. WSOY 2001
P.D. James: *Usko ja epäily*. 616 s. Otava 2001
Frances Fyfield: *Pohjavirtoja*. 378 s. Otava 2002
Eoin Colfer: *Artemis Fowl tehtävä pohjoisessa*. 296 s. WSOY 2002
Rennie Airth: *Pimeyden virta*. 413 s. Blue Moon 2002
Eoin Colfer: *Toivomuslista*. 215 s. WSOY 2003
Alexander McCall Smith: *Naisten etsivätoimisto nro 1*. 302 s. Otava 2003
Lian Hearn: *Satakielilattia*. 320 s. Otava 2003
Eoin Colfer: *Artemis Fowl ikuisuuskoodi*. 338 s. WSOY 2003
Michael Crichton: *Saalistaja*. 412 s. Otava 2003
Alexander McCall Smith: *Kirahvin kyöneleet*. 300 s. Otava 2004
Alexander McCall Smith: *Siveysoppia kauniille tytöille*. 285 s. Otava 2004
Eoin Colfer: *Supernaturalisti*. 277 s. WSOY 2004
P.D. James: *Murhuone*. 525 s. Otava 2004
Eoin Colfer: *Artemis Fowl Salaiset kansiot*. 199 s. WSOY 2004
Eoin Colfer: *Legenda Pottu-Mäkisestä*. 96 s. WSOY 2005
Qiu Xiaolong: *Punaisen sankarittaren kuolema*. 557 s. Otava 2005
Lian Hearn: *Nurmi vuoteenaan*. 332 s. Otava 2005
Eoin Colfer: *Artemis Fowl Opalin kosto*. 348 s. WSOY 2005
Alexander McCall Smith: *Kalaharin konekirjoituskoulu miehille*. 253 s. Otava 2005
Robert Harris: *Pompeji*. 304 s. Otava 2005
Eoin Colfer: *Legenda Kapteeni Korpin hampaista*. 105 s. WSOY 2006
Eoin Colfer: *Etsivätoimisto Puolikuu*. 305 s. WSOY 2006
Alexander McCall Smith: *Elämän kirkas keskipäivä*. 271 s. Otava 2006
P.D. James: *Majakka*. 491 s. Otava 2006
Eoin Colfer: *Artemis Fowl kadonnut siirtokunta*. 385 s. WSOY 2007

- Eoin Colfer: *Legenda maailman tuhmimmasta pojasta*. 101 s. WSOY 2007
Alexander McCall Smith: *Botswanan iloiset rouvat*. 344 s. Otava 2007
Lian Hearn: *Kuun kirkkaus*. 368 s. Otava 2008
Eoin Colfer: *Siipimies*. 473 s. WSOY 2008
Kate Thompson: *Vihreän saaren laulu*. 375 s. Gummerus 2008
Arthur Conan Doyle: *Baskervillen koira*. 298 s. Otava 2008
Aleksander McCall Smith: *Onni ja siniset kengät*. 320 s. Otava 2008
Adam Fawer: *Uhkapeliä*. 424 s. Bazar 2008
Eoin Colfer: *Artemis Fowl aikaparadoksi*. 401 s. WSOY 2008
Alexander McCall Smith: *Oivallinen aviomies*. 303 s. Otava 2009
Owen Sheers: *Vastarinta*. 365 s. Otava 2009
Stef Penney: *Erämaan armo*. 527 s. Bazar 2009
Eoin Colfer: *Vielä yksi juttu...* 386 s. WSOY 2009
Nigel McCrery: *Kuoleman apupoika*. 394 s. Gummerus 2010
Alexander McCall Smith: *Pieniä ihmeitä autokorjaamolla*. 304 s. Otava 2010
Kate Thompson: *Yön eläjä*. 272 s. Gummerus 2010
P.D. James: *Todistajan kuolema*. 399 s. Otava 2010
Eoin Colfer: *Artemis Fowl atlantiskompeksi*. 363 s. WSOY 2010
Alexander McCall Smith: *Teetä ja sympatiaa*. 319 s. Otava 2011
P.D. James: *Murhaajan mieli*. 271 s. Otava 2011
Douglas Preston & Lincon Child: *Tulikivi*. 695 s. Gummerus 2011
Annabel Lyon: *Aleksanterin opettaja*. 310 s. Avain 2011
Eoin Colfer: *Hiuskarvan varassa*. 266 s. WSOY 2011
Chevy Stevens: *Kadonnut*. 362 s. Bazar 2012
James Franco: *Palo Alto*. 206 s. Schildts & Söderströms 2012
Eoin Colfer: *Artemis Fowl: viimeinen vartija*. 338 s. WSOY 2012
Stef Penney: *Näkymättömät*. 496 s. Bazar 2013
Eoin Colfer: *Salamurhaajan oppipoika*. 304 s. WSOY 2013
Kathleen Mc Mahon: *Näin se päättyy*. 446 s. Bazar 2013
Amity Gaige: *Schroder*. 335 s. Schildts & Söderströms 2014
Eoin Colfer: *Pyövelin vallankumous*. 344 s. WSOY 2014
Eoin Colfer: *Mestarin kosto*. 299 s. WSOY 2015
Andrew Michael Hurley: *Hylätty ranta*. 427 s. WSOY 2016
Eoin Colfer: *Tohtori Anna-Liisa*. 80 s. WSOY 2016
Heikki Hietala: *Viisto valo*. Novellilajitelma. 230 s. Sitruuna 2016
Daniel Cole: *Räsynukke*. 444 s. Gummerus 2017
P. D. James: *Mistelimirha ja muita kertomuksia*. 124 s. Otava 2017
Agatha Christie: *Idän pikajunan arvoitus*. 310 s. WSOY 2017
A. J. Finn: *Nainen ikkunassa*. 461 s. Otava 2018
Agatha Christie: *Lentävä kuolema*. 303 s. WSOY 2018
Andrew Michael Hurley: *Paholaisen päivä*. 381 s. WSOY 2018
Gin Phillips: *Niin kuin me olisimme kauniita*. 304 s. Schildts & Söderströms 2018
Agatha Christie: *Roger Ackroydin murha*. 343 s. WSOY 2018
Daniel Cole: *Marionetti*. 431 s. Gummerus 2018
·Agatha Christie: *Eikä yksikään pelastunut*. 291 s. WSOY 2019
J. R. R. Tolkien: *Gondolinin tuho*. [Yhdessä Kersti Juvan kanssa, oma osuus 257 s.] 315 s. WSOY 2019
Daniel Cole: *Loppupeli*. 390 s. Gummerus 2019
P. D. James: *Kuolema joulupäivänä*. 185 s. Otava 2019

Mohsin Hamid: *Kuinka lyödä rahoiksi nousevassa idässä*. 215 s. Otava 2019
Ian McEwan: *Torakka*. 127 s. Otava 2019
Stuart Turton: *Evelynin seitsemän kuolemaa*. 494 s. Otava 2020
Eoin Colfer: *Fowlin kaksoiset*. 358 s. WSOY 2020
J. R. R. Tolkien: *Maamies ja lohikäärme*. [Yhdessä Panu Pekkasen kanssa, oma osuus 104 s.] 225 s. WSOY 2020
Andrew Michael Hurley: *Nälkänummi*. 224 s. WSOY 2020
Rebecca Serle: *Viisi vuotta myöhemmin*. 256 s. Otava 2020

Tietokirjallisuus (14)

James Harpur: *Maailman pyhät seudut*. 238 s. Otava 1995
Daniel Goleman: *Tunneäly*. 390 s. Otava 1997
Gary Kinder: *Kultalaiva meren syvyydessä*. 512 s. Otava 1998
Daniel Goleman: *Tunneäly työelämässä*. 429 s. Otava 1999
Stephen Kuusisto: *Kuulokuvia*. 218 s. Arkki 2007
David Eagleman: *Incognito. Aivojen salattu elämä*. 304 s. Avain 2012
Adam Smith: *Kansojen varallisuus*. 978 s. WSOY 2015
Randall Munroe: *Entäs jos...* 303 s. WSOY 2015
Wayne G. Hammond & Christina Scull: *Taru Sormusten herrasta Tolkienin silmin*. 240 s. WSOY 2015
Aidan Goggins & Glen Matten: *Sirt-dieetti*. 242 s. Gummerus 2016
J. R. R. Tolkien: *Kullervon tarina*. [Yhdessä Kersti Juvan ja Alice Martinin kanssa, oma osuus 101 s.] 163 s. WSOY 2016
Philip Ardagh: *Tove Janssonin Muumilaakson maailma*. 368 s. WSOY 2017
Catherine McIlwaine: Tolkien. *Mies joka loi Keski-Maan*. [Yhdessä Seppo Raudaskosken kanssa, oma osuus 81 s.] 416 s. WSOY 2019
John Garth: *J. R. R. Tolkienin maailmat*. 208 s. WSOY 2021

Palkinnot ja ehdokkuudet

WSOY:n kirjallisuussäätiön tunnustuspalkinto 2015
J. A. Hollon palkinnon ehdokkuus 2013 kirjasta David Eagleman: *Aivojen salattu elämä*
J. A. Hollon palkinnon ehdokkuus 2016 kirjasta Adam Smith: *Kansojen varallisuus*